

گزارش محرمانه مرکز تحقیقات استراتژیک جمهوری اسلامی درباره کردستان

نیکروز کردستانینام (مستعار)

مرکز تحقیقات استراتژیک جمهوری اسلامی - بخش معاونت پژوهش های فرهنگی و اجتماعی -، اخیرا گزارشی تحت عنوان "معضل قومی در کردستان، علل، عوامل، آسیب ها و راهبردها" برای دو وزارت کشور و اطلاعات آماده کرده است که به جهت اهمیت موضوع، خلاصه ای از آن را ارائه می کنم :

بی گمان احزاب کردی و جامعه روشنفکری کردستان ضمن دقت در موضوع و طرح آن در اتاق های فکر، راهبرد "مهندسی معکوس" را اتخاذ و در جهت خنثی سازی سیاست های جمهوری اسلامی در کردستان گام برخوانند داشت.

این مرکز در گزارش ۳۰ صفحه ای خود با بررسی عوامل مختلف از جمله "مساله ی قومی کرد و ابعاد آن"، "بررسی ماهیت داخلی، بین المللی و منطقه ای" مساله ی کرد، ابعاد فکری-فرهنگی، سیاسی و نظامی، ضمن ابراز نگرانی از اتخاذ رویکرد فدرالی در میان احزاب، گسترش دفاتر سیاسی احزاب در اروپا و آمریکا و اشاره به تلاش دو حزب دمکرات و کومله برای گسترش روابط با آمریکا، به تاثیر آزادی کردهای جنوب بر کردهای شرق اشاره می کند و گزینش فاکتورهای فرهنگی و اجتماعی را در توسعه ی مساله ی ملی کرد برمی شمارد.

در گزارش مزبور آمده است که کردها با ایجاد ارتباط با نهادهای حقوق بشری و بین المللی امکان مانور بسیاری برای مبارزه با سرکوب پیدا کرده اند و اکنون تلاش می کنند حقوق ملی خود را از راه دیپلماسی به دست آورند.

گزارشگر ارتباط کردهای شمال، جنوب و شرق کردستان را با یکدیگر بسیار خطرناک ارزیابی کرده و بر این باور است که کردها دیگر مرزهای ساختگی را به رسمیت نمی شناسند.

گزارشگر همچنین تحولات شمال عراق و تاثیر آن را بر ناسیونالیسم قومی کرد در ایران بررسی و عوامل موثر بر شکل گیری فدرالیسم در عراق، ریاست جمهوری جلال طالبانی، رسمی شدن زبان کردی در عراق و رفتار حکومت حریم به مثابه یک کشور مستقل را تهدیدی برای این سوی مرز در ایران ارزیابی و گسترش اعتقاد به اندیشه ی فدرالی در کردستان و ایران را نیز ناشی از همین موضوع می داند.

گزارشگر در ادامه به بررسی نمادها و شاخص های این تاثیرپذیری اشاره و آنها را به صورت خلاصه اینگونه برمی شمارد:

- طرح و اشاعه ی گفتمان فدرالیسم

- تقویت ایده ی تاسیس دولت مستقل کرد

- جدایی طلبی در کردستان عراق

- تحولات جنوب شرقی ترکیه و تاثیر آن بر تشدید و واگرایی کردهای ایرانی

گزارشگر در ادامه با اشاره به تغییر ادبیات گفتاری و نوشتاری رهبران و روشنفکران کردستان و پرداختن به مسایل فرهنگی از قبیل آرایه تعاریف جدید از مفهوم هویت، ناسیونالیسم، فدرالیسم و... تغییر فرهنگی در کردستان و برگزیدن راهکارهای جدید مرکز گریزی کردها تهدیدی جدی برشمرده و بر این باور است که اگر احزاب دمکرات و کومله نیز به سوی تغییر در ادبیات و فرهنگ سیاسی مردم گام برداند این موضوع یعنی مرکز گریزی کردها تقویت و تشدید خواهد شد

گزارشگر در ادامه با اظهار نگرانی از حضور پژاک در کردستان و آرایه گفتمان های نوین از جمله یکپارچه بودن کردستان، رواج گفتمان کردستان واحد، بروز ناآرامی های خیابانی را نگران کننده می خواند و با اعتراف به موج جدید قوم گرایی در کردستان و اشاعه ی آن از طریق مطبوعات داخلی کردستان، تلویزیون های ماهواره ای کردی، نویسندگان و روشنفکران کرد، نفوذ احزاب در میان دانشجویان و دانشگاه ها و تشکل های غیردولتی با رویکرد فرهنگی اما در باطن سیاسی، مجموع این عوامل را در موج جدید قوم گرایی در کردستان موثر می داند

اما مهم ترین موضوع در مطالعه ی این گزارش که در انتهای گزارش آمده است، آرایه ی راهکارهای جلوگیری از ناسیونالیسم کردی است که امیدوارم مورد دقت و واکاوی کامل قرار گیرد:

گزارشگر به طرح راهبردها در سه سطح پیرامونی، ملی و استانی می پردازد که این راهبردها را عینا تقدیم می کنم:

1- در سطح پیرامونی:

- استمرار روابط دوستانه میان ایران و عراق به ویژه ارتباط مطلوب با رهبران کرد عراق از طریق اتخاذ رویکردی بلندمدت و فرهنگی-تمدنی در چارچوب منافع ملی کشور به جای اتخاذ رویکرد مقطعی، سیاسی و منفعت طلبانه ملتنی بر منافع و رویکردهای جناح های سیاسی برای به انفعال کشاندن قوم گرایان داخلی

- تلاش در جهت خلع سلاح گروه های اپوزیسیون کردی مستقر در شمال عراق و انتقال آنها به استان های دورتر و در صورت امکان اخراج از کشور عراق از طریق در

دستور کار قراردادان موضوع به طور ویژه در دستگاه دیپلماسی کشور و بهره مندی از کلیه ی ابزارهای موثر و سیاست های تشویقی در عرصه ی رایزنی و مذاکره با مقامات مسوول

- لزوم هماهنگی بیشتر و اتخاذ رویکرد مشترک میان مقامات دو کشور ایران و ترکیه حول موضوع مهار و کنترل قوم گرایی کردی در منطقه

2- در سطح ملی:

- اصلاح سیاست ها و خط مشی های کلان کشور نسبت به اقوام به ویژه قومیت کردها از طریق:

1- پذیرش وجود معضلی به نام کرد و ضرورت شناخت دقیق آن

2- اتخاذ سیاست های جامع و بنیادین در جهت رفع تعارضات قومی، محلی و مذهبی

3- تقویت نمادها، آیین ها و سمبل های مشترک ایرانیان و کردها از طریق رسانه های عمومی و تولید محصولات فرهنگی برای گسترش این ذهنیت در تمامی ابعاد

3- در سطح استانی:

- پر کردن خلا جریانات سیاسی و فکری در مناطق کردنشین ایران:

1- راه اندازی یک جبهه ی فکری قوی برای تولید گفتمان فرهنگی-تمدنی نوین برای انحراف از خرده گفتمان های انحرافی همچون گفتارهای سیاسی قومی به گونه ای جذابیت این گفتمان ها از میان برود.

2- تقویت زمینه های پیوستگی و رشد اقتصادی و صنعتی و تجاری کردستان با دیگر مناطق کشور به عنوان یک ضرورت.

3- جلوگیری از بومی شدن دانشگاه های کردستان (بسیار مهم)

4- گسترش تحزب و تضارب جناحی در مناطق کردنشین به منظور تقویت نگاه مردم از موضوعات محلی و قومی به مباحث ملی و کلان کشوری

تحلیل اینجانب: بهره چینی های رژیم برای تبلیغات اصلاح طلبی و تهدید اصول گرایی و تشویق مردم به حضور حداکثری در انتخابات و...از مصادیق برنامه ریزی برای این بند است

5- گسترش صنعتی و اقتصادی کردستان

6- گسترش توریسم و هدایت آن به سوی کردستان به منظور ایجاد تعامل و تعاطی سایر گروه های قومی با کردها

7- بازتعریف هویت قومی بر مبنای هویت ملی بر اساس تدوین و اجرای یک استراتژی جامع فرهنگی در مناطق کردنشین ایران

امیدوارم احزاب کردستانی و روشنفکران کردستان با بررسی موضوع به صورت کامل
جدی و اتخاذ سیاست "مهندسی معکوس" و در صورت لزوم تحلیل رسانه ای مساله
گام، مهمی در راستای خنثی سازی سیاست های جمهوری اسلامی و روشنگری در سطح
داخلی و بین المللی بردارند.

سهرچاوه : کوردستان و کورد نیوز
مرکزی برای پوشش اخبار شرق کردستان